

Skærmfødsler

en undersøgelse af det transformative potentiale i unge transkønnedes videoblogs på YouTube

'So today is my first day, being born, I guess'.
("Wheeler", 18-årig FtM, USA)

Tobias Raun er ph.d. studerende på Institut for Kultur og Identitet, Roskilde Universitet, hvor han forsker i sociale medier, transkønnethed og makeover-kultur. Tobias Raun er magister i kunsthistorie fra Aarhus Universitet, hvor han også har undervist i en årrække. Han har desuden været Visiting Scholar ved Department of Media and Film, University of Sussex, England.

Denne artikel tager afsæt i det stigende antal video-blogs (vlogs) på medieplatformen YouTube, hvor unge transkønnede dokumenterer og diskuterer deres kønslige transformationer. Disse unge gør brug af hormoner og/eller kosmetiske operationer for modificere deres kroppe. De omtaler ofte deres transitioner som en fødsel eller en genfødsel, altså som en ny start i livet eller som en ny identitet.

De kroppe og de billeder, der uploades på YouTube er som "trans"-begrebet selv et præfiks med et matchende suffiks i evig fluks. I denne artikel berører jeg følgende aspekter af "trans-": som en identitetskategori (transkøn-

net), som en evig og kontinuerlig tilblivelse (transformation) og som menneskelighed forlænget og medieret af teknologi (transhumanitet). Artiklen forfølger følgende spørgsmål: hvordan udspiller disse forskellige former for "trans-" sig i disse vlogs? Hvad er disse vlogs mulige transformative potentiale? Mit overordnede argument er, at disse vlogs er et redskab til selviscenesættelse og skabelse af en personlig historiefortælling (en form for selvbiografier og dagbøger), som samtidig knytter an til skabelsen, formidlingen og forhandlingen af en større kollektiv fortælling om transkønnethed.

Mødet med YouTuberne¹

Antallet af vlogs lavet af transkønnede er stærkt stigende på YouTube. Fænomenet er efterhånden så udbredt, at visse medieteoretikere er blevet opmærksomme på det (Burgess & Green, 2009: 79-80), men der er endnu ingen, som har analyseret dem. De figurerer som korte videoklip (af ca. 2-8 minutters varighed), og de består hovedsagelig af "a talking head", der i hjemlige omgivelser taler og gestikulerer direkte ind i kameraet. Vlogs er i sig selv forholdsvis lette og billige at anvende og producere, idet det eneste der kræves er et webcam og en basal viden om redigering.

Jeg stødte på disse videoer, da jeg i anden sammenhæng søgte på ord som "trans", "transgender", "Transman", "Transwoman", "FtM" (Female-to-Male), "MtF" (Male-to-Female), etc. Min antagelse var, at der ville være meget få mennesker, der ville uploade deres kønlige transition. Til min store overraskelse var der mange – og der synes tillige at være dannet en matrice for, hvordan en sådan transition skulle "dokumenteres". Den første jeg mødte var "Jan", derefter "Erica", så "Jonathan", "Wheeler", "Simon" m.fl. Jeg fandt dem via ovenstående søgeord, men klikkede mig derefter videre ind på deres "personal channel page", hvor jeg så resten af deres vlogs. Afsenderens "personal channel page" er en form for personlig profil, der indeholder selvvalgt data om YouTuberens, alle hans/hendes uploadede vlogs, favoritvideoer samt liste over "Friends" og "Subscribers". Nogle har kun tre videoer liggende, andre har 300, nogle stopper med at vlogge efter et par måneder, andre fortsætter i flere år. Indtil videre har jeg set omkring 500 vlogs fordelt på en bred vifte af personer, mest koncentreret om dem, der optræder senere i

denne artikel. Hovedparten er amerikanere, men der er også mange canadiere og europæere. Jeg har forsøgt at finde folk fra Latinamerika, Afrika og Asien ved prøve andre søgeord og ved at klikke mig ind på "Subscribers" og "Friends". Men tilsyneladende er det hovedsagelig et anglo-amerikansk fænomen. Min analytiske tilgang er tværdisciplinær med en hovedvægt på medieforskning og kønsteori. Jeg betragter disse vlogs som selv-repræsentationer, men dette fritager mig dog ikke fra etiske overvejelser, hvilket den stigende mængde litteratur i "Internet research ethics" også illustrerer². Retningslinierne er, at det er etisk forsvarligt at forske i internetrelateret kommunikation/repræsentation uden "informed consent", hvis materialet er åbent og tilgængeligt for alle, uden særlig medlemskab eller registrering. Hvis indholdet er særligt sensitivt (eller opfattes som privat af brugerne), kan man overveje at hente tilladelse hos de involverede parter og/eller anonymisere brugeren.

I forhold til mit materiale har jeg gjort mig følgende rationale: YouTube et offentligt tilgængeligt arkiv, som alle har adgang til. Man uploader sin video vel vidende, at alle kan se og diskutere den. Ofte er offentliggørelsen netop formålet, dét at blive set og hørt af et publikum. Min fornemmelse er, at de transkønnede ikke opfatter YouTube som et privat rum, men deres selvfrestillinger er dog rettet mod et bestemt publikum, nemlig andre transkønnede, queer eller trans-nysgerrige mennesker. Vloggen har til tider karakter af intime bekendelser, men spørgsmålet er, om dette er anderledes end dét, vi ser i den øvrige mediekultur med nyere mediegenrer og fænomener som talkshows, blogging, reality tv, webcam m.m.? Der er ifølge mange medieteoretikere, herun-

der Nicole Matthews, tale om en stigende eksponering af det intime i det offentlige (medierum, hvorfor hun taler om en "confession culture" med "a primary focus on self-reporting" (Matthews, 2007: 439). Jeg har derfor besluttet ikke at hente tilladelse hos de involverede parter. Men da jeg er opmærksom på, at nogle måtte føle sig personlig udleveret ved at stå anført med brugernavn (selvom dette typisk ikke er deres rigtige navn), har jeg valgt at anonymisere brugerne og deres hjemby.

Makeover takeover

Disse transkønnede vlogs lægger sig i forlængelse af det, der er blevet betegnet som en generel "makeover takeover" (Lewis, 2008: 450) af sendefladen og en bredere "makeover culture"³. Som Dana Heller skriver: "Suddenly, or so it seemed, everything and everyone was in need of a makeover, or at least the experience of watching one performed on television" (Heller, 2007: 1). Kulturteoretikere har diagnosticeret den nuværende vestlige kultur som særligt optaget af kroppens evne til at forandre sig og mutere – og at gøre dette ekstremt hurtigt og for øjnene af os (Jerslev, 2007, Halberstam, 2005, Sobchack, 2000). Disse vlogs deler således med de yderst udbredte makeover-programmer (som *The Swan*, *Extreme Makeover*, *10 Years Younger*, *I Want a Famous Face*, etc.) en fælles interesse for kropslig transformation som dramaturgisk og visuelt plot. Kroppen er i disse vlogs såvel som i disse makeover-shows tydeligvis modificeret, medieret, informeret og simuleret af teknologi. At repræsentere en kønstransition i en vlog er selvsagt ikke det samme som at få en makeover i ABCs *Extreme Makeover*. De kropslige transformationer er

nemlig langt mere tabuiserede, når det drejer sig om transkønnethed. Ikke desto mindre synes de kropslige forandringer i begge tilfælde at skulle forbinde en indre følelse af (køns)identitet med et ydre udtryk for selvsamme. Det handler om at føle sig "hjemme" i sin krop og om at blive anerkendt og genkendt i sin (køns)identitet.

Populærkulturelle repræsentationer af transkønnede

Transkønnede får i stigende grad tale- og sendetid i mainstream medier. Det er i særdeleshed transkvinder, der er blevet mere synlige, bl.a. i reality programmer som *Americas Next Top Model* med Isis (2008) og *I want a famous face* med Gia Darling (2005), der ønskede at ligne Pamela Anderson. I det datinglignende reality program *There is Something About Miriam* (2004) var den 21-årige mexicanske model Miriam programmets stjerne, som de seks mænd skulle dyste om. Seerne blev fra starten indviet i Miriams transkønnethed, men først i det sidste afsnit blev denne "hemmelighed" afsløret for de kurtiserende mænd. I dette og mange andre programmer portrætteres den transkønnede som en person med et fejlagtigt eller fordækt køn, som andre kan narres til at tro er rigtigt. Der er dog én transmand, som har formået at komme på tabloid pressens forsider og i utallige talkshows, nemlig Thomas Beatie, der i 2008 blev kendt som 'The Pregnant Man'.

De transkønnede står aldrig selv bag kamerate eller manuskriptet, hvorfor repræsentationen har en tendens til at blive sensationel og udnyttende. Som John Philips konkluderer i bogen *Transgender on Screen*: "even well-

intentioned popular entertainment [fails] to produce wholly positive representations" (Phillips, 2006:15).

Video-blogs

Det særlige ved disse video-blogs er, at de er produceret, befolket og distribueret af de transkønnede selv. Der er hovedsagelig tale om unge transkønnede mellem 16-30 år, der optager sig selv med det webcam, der er indbygget i de fleste computere i dag, hvilket giver disse vlogs et særligt (lav)æstetisk præg. Denne hjemmevideolignende kommunikation henvender sig til et særligt publikum (andre transkønnede, queer eller trans-nysgerrige mennesker), men har (i hvert fald potentielt) en stor og bred global seerskare. Disse vlogs kan således betragtes som 'Videos of Affiliation', idet pointen er at etablere kommunikative forbindelser med andre ligesindede mennesker (Lang, 2009). Som Patricia Lang påpeger, behøver disse vlogs af samme grund ikke at være originale eller teknisk velskabte for at tiltrække seere, men det kan dog alligevel være en afgørende faktor i forhold til at skabe og fastholde et publikum (Müller, 2009: 129). Det er således ikke overraskende, at "Erica" (en 25-årig MtF, USA) tiltrækker mange flere seere og "subscribers" end nogle af de andre transkønnede YouTubers, da hun netop er en teknisk og æstetisk eksperimenterende vlogger.

Født online

Jeg vil argumentere for, at kameraet spiller en væsentlig rolle – ikke mindst som instrument for transsubstantiationen. Der er således påfaldende mange, som påbegynder deres video-

blogging med at vise injektionen af kønshormon. På denne måde "skydes" transformationsprocessen i gang på flere planer – YouTuberne presser stemplet i injektionssprøjten i bund samtidig med, at de trykker på optageknappen på kameraet. Disse vlogs bliver dermed skærmfødsler, hvilket måske bedst illustreres i "Wheelers" første video-blog, der er optaget umiddelbart efter hans første skud testosteron, og som han sigende betegner "day one". "Wheeler" siger:

so today is my first day, being born, I guess [...] I feel really good, I feel like there is just a huge weight that has been lifted from my soul, I guess, and I feel ready to embrace life now as the person I was supposed to be. I guess it is like being born but being able to form full sentences and walk and talk and like do all the fun stuff (Feb. 03, 2009).

Det første skud testosteron er for hovedparten af transmændene i disse vlogs en skæringsdato eller en fødselsdato, og de strukturerer deres videoer efter, hvor mange måneder, de har været på hormon.

Jeg vil mene, at kameraet ikke blot bevidner "Wheelers" fødsel og udvikling, men også hjælper ham med at blive den mand, han gerne vil være. Det er således tydeligt, at "Wheeler" bliver mere og mere vant til kameraet i løbet af sine vlogs. Kameraet bliver det spejl, hvorigennem han lærer og aflærer sig kønsligt kodede kropslige praktikker. Her fremmaner og performer "Wheeler" en særlig (kønslig) identitet, som han prøver af foran et publikum. At kameraet fungerer som spejl, sker ikke kun på et metaforisk niveau men også på meget kon-

kret vis, idet man ser på sit eget spejlbillede, når man optager og uploader sig selv med et webcam. YouTuberen synes af samme årsag ofte at være opslugt af sin egen refleksion; han/hun retter på sit hår, sit tøj, sit smil eller sit ansigtsudtryk, mens han/hun ser ind i kameraet/spejlet. Dermed afstemmer og evaluerer han/hun konstant og kontinuerlig sig selv som et attraktivt billede, mens han/hun afprøver forskellige "styles of the flesh" (Butler, 1990: 177). De transkønnede vloggers taler til deres eget spejlbillede, men bag dette er der selvfølgelig potentielt en lang række andre mennesker. Som Giovanna Fossati skriver: "YouTube reflects you and you reflect (on) YouTube" (Fossati, 2009: 460). Dette gør nogle af YouTuberne meget aktivt brug af, idet de beder andre om at svare på spørgsmål eller give feedback på deres udseende.

Det synes derfor oplagt, at læse disse videoblogs som spejlstadier, der bidrager til dannelsen af et ego/jeg. Som Jacques Lacan skriver:

This act [of looking into the mirror], far from exhausting itself, as in the case of the monkey, once the image has been mastered and found empty, immediately rebounds in the case of the child in a series of gestures in which he experiences in play the relation between the movements assumed in the image and the reflected environment, and between this virtual complex and the reality it duplicates – the child's own body, and the persons and things, around him (Lacan, 2004: 3).

Spejlbilledet/vloggen fungerer som matrice eller idealbillede for den gradvise indøvelse af

kroppens færdigheder. Dermed får spejlbilledet/vloggen en konstituerende og strukturerende funktion – ikke blot for YouTuberen selv men også for andre. Den ene YouTubers skærmfødsel foregriber den andens, til tider endda på direkte vis. "Erica" opfordrer således andre til at lave videoer, men samtidig opfordrer hun også indirekte folk til at opstå og fremstå som transkønnede: "I issue a challenge – make our own videos [...] If I can do it, you can do it" (marts 05, 2007).

Den digitale tidsalders selvbiografier

Disse vlogs kan betragtes som den digitale tidsalders selvbiografier. Den første transkønnede selvbiografi udkom i 1933 og fortalte historien om maleren Einar Wegener/Lili Elbe, en historie der på nuværende tidspunkt er på vej til at blive til en Hollywood storfilm. Siden da har antallet af selvbiografier været stigende – i særdeleshed fra 1990'erne. Transkønnede er på mange måder vant til at fortælle deres historie til andre, men de er samtidig vant til, at denne historie skal have en bestemt og sammenhængende form. Det er nemlig påkrævet, at den transkønnede skal forklare sig for en statslig udpeget psykolog, der efterfølgende vurderer, om den transkønnedes falder inden for de standardiserede diagnostiske kriterier for kønsidentitetsforstyrrelse ("Gender Identity Disorder")⁴. Som Judith Butler skriver: "One has to submit to labels and names, to incursions, to invasions; one has to be gauged against measures of normalcy; and one has to pass the test" (Butler, 2004: 91).

Diagnosticeringsprocessen er altså frem for alt narrativ, idet den beror på den transkøn-

nedes fortalte livshistorie. Som Jay Prosser skriver: "In effect, to be transsexual, the subject must be a skilled narrator of his or her own life. Tell the story persuasively, and you're likely to get your hormones and surgery" (Prosser, 1998: 108). Dette er ikke kun tilfældet hos psykologen men også på YouTube. Mange bruger nemlig deres vlogs på YouTube til at skaffe penge til deres omkostningsrige operationer, hormoner m.m. De har således ofte angivet et kontonummer på deres "personal channel page" eller andetsteds, og til tider beder de om penge i deres vlog såsom eksempelvis "Larry" (en 32-årig FtM, USA), der spørger om donationer til en længe ønsket top-surgery (September 22, 2009).

At den første selvbiografi finder sted på psykologens kontor udstikker nogle rammer for fortællingen. Måske af samme grund har de skrevne transkønnede selvbiografier en tendens til at være:

structured around shared tropes and fulfilling a particular narrative organization of consecutive stages: suffering and confusion; the epiphany of self-discovery; corporeal and social transformation/conversion; and finally the arrival "home" – the reassignment (Prosser, 1998: 101).

Disse vlogs synes til en vis grad at følge den lettere standardiserede form fra de litterære selvbiografier. Her fortælles også om en rejse hen mod et mere autentisk selv. Disse vlogs udvider dog også grænserne for, hvad en selvbiografi er eller kan være, idet der er tale om en igangværende repræsentation og en kontinuerlig genfortælling af den personlige historie – med mulighed for feedback fra andre undervejs.

"Ericas" biografi er således blevet skrevet og genskrevet adskillige gange, eftersom hun er en af de første og mest ivrige video bloggere på YouTube. Hun har i samarbejde med en dokumentarfilminstruktør lavet en film om sin livshistorie og sit liv på YouTube, baseret på hendes tidligere vlogs. Denne video er selvfølgelig oploadet på YouTube, hvor den bliver del af en form for metarefleksiv vlogging praksis ('My Transgender Life' part 1-5). I denne film fortæller "Erica" om, hvordan flere og flere transkønnede bruger YouTube som platform til at repræsentere sig selv og stille nogle spørgsmål, som der ikke gives billede- eller taletid i mainstream medier. At se andre transkønnedes historier har været en væsentlig del af hendes egen erkendelse og anerkendelse af sig selv som trans, mens hendes egne vlogs bidrager til den kontinuerlige selvkonstruktion og selvrefleksion. Tidligere var hendes kønsidentitet en næsten umulig privat fantasi – nu er den et offentligt udstillet projekt.

Videodagbøger

Disse vlogs har også karakter af at være dagbøger, der "dokumenterer" de unge transkønnedes seneste aktiviteter, tanker, problemer, samtidig med at de giver den enkelte mulighed for at få afløb for frustrationer og følelsesmæssige spændinger⁵. De har dog som hovedformål at udpege og opremse de kropslige transformationer, som hormonerne og/eller operationerne har afstedkommet. Kameraet bliver en bevidnende og opmærksom Anden, der arkiverer forandringerne. At kortlægge de igangværende kropslige forandringer involverer også at registrere de forandringer, som

stemmen undergår, hvorfor mange vlogs indeholder sang. "Jan" (en 26-årig FtM, USA) arbejder meget eksplicit med dagbogsmetaforen, idet han kalder sine vlogs 'Transman diaries'. Han har endvidere adskillige vlogs, hvor han synger. I et af disse videoklips synger han "Come What May" (2001), kendt fra filmen *Moulin Rouge*, hvor den er sunget af Ewan McGregor og Nicole Kidman. "Jan" har været på testosteron i seks måneder, da han synger denne sang, siddende foran computerens webcam i bar overkrop på sit værelse. Sangen synes næsten at symbolisere "Jans" transition og de forandringer og udfordringer, han står overfor. Det private mise-en-scene og hans kommunikative brug af kameraet etablerer en følelse af et intimt møde. "Jan" ser direkte ind i kameraet med et legende og flirtende blik, mens han indvier mig i, hvornår han skal synge den kvindelige og den mandlige stemme. Han griner og fortæller mig, at han sikkert ikke kan synge de høje toner længere: "This shall be funny!" (September 26, 2008). Halvvejs igennem sangen rækker han ud efter computerens volumenknop for at skrue op, hvilket jeg registrerer ved, at hans arm er på vej ind i mit synsfelt, mens jeg hører de genkendelige blob-lyde på Mac'en. Jeg føler, at "Jan" er til stede, lige her foran mig, og følelsen bestyrkes af, at han tilsyneladende henvender sig direkte til mig: "I hope you enjoyed it", siger han til slut.

"Simon" (en 21-årig FtM, USA) bruger også eksplicit sine vlogs som en form for dagbøger, idet han deler intime detaljer om sine psykologtimer, sine parforhold og sin angst. I en af disse videoer diskuterer han den bekendelsesmodus, som han selv og mange af

de andre YouTubere anvender. Han forklarer det således: "I'm really shy, and these videos are easy because right now all I do is talking to a camera, talking with self, which I do in my head anyway, talk to myself". Senere siger han: "I hold back more in real life than on the computer" (October 07, 2007). "Simon" fremhæver her kameraets rolle som en imødekommende samtalepartner, en man kan stole på og fortælle alt. Kameraet bliver således et øje, der ser alt, og et øre, der hører alt, men uden at fordømme eller forlange noget til gengæld. YouTube bliver således "an archive of affective moments or formations" (Grusin, 2009: 66).

Spørgsmålet er i forlængelse heraf, hvorfor netop de transkønnede YouTubere benytter sig af denne bekendelsesmodus, som de på mange måder afkræves af sundhedssystemet, familie og venner? Tages bekendelsesformen i anvendelse som reappropriativ strategi, som en måde at generobre og genfortælle sin egen livshistorie – og på eget initiativ? Set i lyset af Michel Foucault er bekendelser ikke udelukkende frigørende, men tværtimod er selve ideen om bekendelsens frigørende karakter noget, der installeres af de selvsamme instanser, som afkræver bekendelser af os. Vi er i Vesten blevet "et bekendende dyr", som Foucault skriver (Foucault, 1998: 67). Bekendelser gør os ifølge Foucault til subjekter i begge ordets betydninger: Vi bliver underkastet magtinstanser, der afkræver tilståelser fra os, og gennem disse selvsamme tilståelser bliver vi tænkende individer. Måske er begrebet "empowering exhibitionism" (Koskela, 2004) velegnet til at indfange selvudleveringens dobbelthed af underderkastelse og agens.

YouTube is my hood. Om at skabe og vedligeholde et online fællesskab

Disse vlogs anvendes også til at knytte sociale relationer, hvilket i høj grad illustreres ved den konversationsprægede henvendelse. YouTube-ren indleder vedholdende sine vlogs med et typisk "Hi guys" og opfordrer til feedback og diskussion i form af tekst- eller videorespons. Kameraet er således et redskab til kommunikation og social netværksskabelse. Der er selvfølgelig tale om en medieret kommunikation, men den minder på mange måder om ansigt-til-ansigt interaktion. Titlerne på disse vlogs ("Just to update you guys", etc.) er ligeledes med til at fremhæve deres sociale og kommunikative karakter.

For disse transkønnede YouTubere er social netværksskabelse yderst vigtig, eftersom de giver udtryk for ofte at føle sig fremmedgjorte over for familie, venner og kollegaer, der har svært ved at forstå og acceptere deres kønsidentitet. Som "Larry" siger: "I appreciate this community... If it wasn't for you I don't know what I would do" (September 11, 2009). YouTube italesættes således som et online fællesskab, et alternativt og utopisk "sted", der forbinder folk, der ellers er adskilt i tid og rum. Et meget konkret eksempel på dette er "Jonathans" (en 35-årig FtM, Canada) *Transman Mapping Project*. "Jonathan" beder alle transmænd om at indtegne deres bopæl på hans kort for dermed at synliggøre og forbinde det store antal transmænd, der er i verden. Som han siger: "I got inspired to do this because I think that anyone who goes through transition at some point has one of those days where you feel kind of alone through the whole thing" (Feb. 22, 2009). De transkønnede synes altså

hovedsagelig at anvende YouTube til at knytte nye sociale relationer, hvilket adskiller sig fra den måde, som SNS (Social Network Sites) ellers hovedsagelig anvendes, nemlig til at vedligeholde allerede eksisterende relationer (Boyd & Ellison, 2008). Mange af YouTube'erne udtrykker både en stærk samhørighed med og forpligtelse over for YouTube-fællesskabet. At dele sin transrelaterede viden og oplevelser bliver en måde at engagere sig i fællesskabet og yde støtte til andre.

'Trans'-formationer

For en betragter, der bare sporadisk scroller sig igennem disse video-blogs, kan den evige selvafrapportering forekomme overvældende selvoptaget. Ikke desto mindre er mit argument, at disse vlogs har et transformativt potentiale. Vloggen er en form for fødselsattest, der bidrager aktivt til den kontinuerlige materialiseringsproces, til dét at blive mand/kvinde. Her dokumenteres og promoveres YouTuberens "reinkarnation". Mediering og teknologi bliver således en ufravigelig og central del af subjektproduktionen og -transformationen. Samtidig hermed bidrager vloggen til at skabe opmærksomhed omkring og udbrede kendskabet til transkønnethed, hvorfor vloggen kan betragtes som en form for global online aktivisme, der er medvirkende til at udfordre billedet af transkønnede som passive og patologiske eksistenser⁶. Eksposering eller synlighed bliver altså forudsætningen for (ny) identitet og (nyt) fællesskab.

Mange transkønnede har dog tidligere haft en modvilje mod at være synlige som "trans" for at undgå stigmatisering og for at passere (Green, 2006). Dette synes langsomt at foran-

dre sig, men synligheden kan dog fortsat være ambivalent. Som transperson er man altid i fare for at "fejle" som mand/kvinde, enten fordi man ikke er genkendelig som sådan eller på grund af ens historie. Flere af YouTuberne giver udtryk for, at det binære kønssystem både under og efter transitionen kan virke utilstrækkeligt og begrænsende, da det usynliggør og samtidig umuliggør transpositionen. Spørgsmålet bliver, hvordan de transkønnede kan være synlige som mænd og kvinder, men uden at dette indebærer, at de skal fortie eller hemmeligholde deres tidligere kønslige tilskrivning. Som Jameson Green skriver: "in order to be a good – or successful – transsexual person, one is not supposed to be a transsexual person at all. This puts a massive burden of secrecy on the transsexual individual: the most intimate and human aspects of our lives are constantly at risk of disclosure" (Green, 2006: 501).

Noter

- 1 'YouTuber' er en kategori, der opereres med blandt brugerne, og som anvendes inden for en akademisk diskurs, se Burgess & Green 2009 og Lange 2007.
- 2 Se fx AoIR (2002), Buchanan (ed.) (2004), Bassett & O'Riordan (2002), Ess (2009), Svenningsson Elm (2009), Thorseth (ed.) (2003), White (2002).
- 3 'Makeover culture' er et begreb introduceret af Jones (2008), men karakteristikken er ligeledes at finde hos Johansson (2007), Heyes (2007), Weber (2009).
- 4 Kriterierne er at finde i to store diagnostiske manualer, der anvendes globalt: *The American Psychiatric Association's Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (DSM, nu i sin fjerde udgave) og *The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems* (ICD, nu i sin tiende udgave).
- 5 Lignende årsager ligger til grund for almindelig blogging (se Nardi, Schiano & Gumbrecht, 2004).
- 6 Som det ofte er tilfældet i medicinske diskurser og i forskning om transkønnede (se bl.a. Raymond, 1994, og Hausman, 1995).

Litteratur

- AoIR** (Association of Internet Researchers), *Ethical decision-making and Internet research. Recommendations from the aoir ethics working committee – Final version*, <http://www.aoir.org/reports/ethics.pdf>, 2002.
- Bassett, H. & O'Riordan, K.**, "Ethics of Internet Research: Contesting the Human Subjects Research Model", *Internet Research Ethics*, http://www.nyu.edu/projects/nissenbaum/ethics_bassett.html, 2002.
- Boyd, Danah M. & Ellison, Nicole B.**, "Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship", i *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, 2008.
- Bromseth, Janne C. H.**, "Ethical and methodological challenges in research on net-mediated communication in a Norwegian research context", i Thorseth, M. (ed.), *Applied Ethics in Internet Research*, Trondheim, Norway: Programme for Applied Ethics, Norwegian University of Science and Technology: Trondheim, 2003.
- Buchanan, E.** (ed.), *Readings in Virtual Research Ethics: Issues and Controversies*, Hershey: Idea Group, 2004.

- Burgess, Jean & Green, Joshua**, *YouTube. Online Video and Participatory Culture*, Polity Press: Cambridge, 2009.
- Butler, Judith**, *Gender Trouble. Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge: New York and London, 1990.
- Butler, Judith**, *Undoing Gender*, Routledge: New York and London, 2004.
- DSM**. *The American Psychiatric Association's Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, Brunner/Mazel, Publishers, 1994.
- Elm, Malin Sveningsson**, "How Do Various Notions of Privacy Influence Decisions in Qualitative Internet Research?", i *Internet Inquiry. Conversations about Method*, ed. Annette N. Markham & Nancy K. Baym, Sage Publications: Thousand Oaks, CA, 2009.
- Ess, Charles**, *Digital Media Ethics*. London: Polity, 2009.
- Foucault, Michel**, *Viljen til viden. Seksualitetens historie 1*, Det lille forlag: Frederiksberg 1998.
- Green, Jamison**, "Look! No, don't! The Visibility Dilemma for Transsexual Men", i Stryker, Susan & Whittle, Stephen (ed.): *The Transgender Studies Reader*, Routledge: New York, 2006.
- Grusin, Richard**, "YouTube at the End of New Media", i *The YouTube Reader*, ed. Pelle Snickars & Patrick Vondeaus, Stockholm, Sweden 2009.
- Halberstam, Judith**, *In a Queer Time and Place: Transgender Bodies, Subcultural Lives*, New York University Press, 2005.
- Hausman, Bernice L.**, *Changing Sex: Transsexualism, Technology, and the Idea of Gender*, Durham, N.C.: Duke University Press, 1995.
- Heller, Dana**, "Reading the Makeover", i *Makeover Television. Realities Remodelled*, I. B. Tauris & Co Ltd: London & New York, 2007.
- Heyes, Cressida, J.**, *Self-Transformations. Foucault, Ethics, and Normalized Bodies*, Oxford University Press, 2007.
- Jerslev, Anne**, "'Tell Me What You don't Like about Yourself". Den medialiserede krop – ekstreme 'makeovers i tv-fiktion, reality-tv og modefotografi", i *Nordicom Information 1*, 2007.
- Johanson, Thomas**, *Makeovermani: om Dr. Phil, plastkirurgi og illusionen om det perfekte jeg*, Akademisk Forlag: København, 2007.
- Jones, Meredith**, *Skintight: An Anatomy of Cosmetic Surgery*, Berg: New York, 2008.
- Koskela, Hille**, "Webcams, TV Shows and Mobile phones: Empowering Exhibitionism", i *Surveillance & Society*, 2(2/3), 2004.
- Lacan, Jacques**, *Ecrits: A Selection*, Norton: New York, 2004.
- Lange, Patricia**, "Publicly private and privately public: social networking on YouTube", i *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13 (1), 2007.
- Lange, Patricia**, "Videos of Affinity on YouTube", i *The YouTube Reader*, ed. Pelle Snickars & Patrick Vondeaus, Stockholm, Sweden, 2009.
- Lewis, Tania**, "Changing rooms, biggest loser and backyard blitzes: A history of makeover television in the United King-

dom, United States and Australia", i *Continuum. Journal of Media & Cultural Studies*, vol. 22, No. 4, August, 2008.

Matthews, Nicole, "Confessions to a new public: Video Nation Shorts", in *Media, Culture & Society*, vol. 29 (3), 2007.

Müller, Eggo, "Where Quality Matters: Discourses on the Art of Making a YouTube Video", i *The YouTube Reader*, ed. Pelle Snickars & Patrick Vondeaus, Stockholm, Sweden, 2009.

Nardi, Bonnie A., Schiano, Diane J. & Gumbrecht, Michelle, "Blogging as Social Activity, or, Would You Let 900 Million People Read Your Diary?", *Proceedings of CSCW 2004*, November 6-10, Chicago, IL, 2004.

Philips, John, *Transgender on Screen*, Palgrave Macmillan: New York, 2006.

Prosser, Jay, *Second Skins: the Body Narratives of Transsexuality*, New York, N.Y.: Columbia University Press, 1998.

Raymond, Janice G., *The Transsexual Empire: The Making of the She-Male*, Teachers College: New York, 1994.

Sobchack, Vivian, *Meta-Morphing. Visual Transformation and the Culture of Quick-Change*, University of Minnesota Press: Minneapolis & London, 2000.

Thorseth, M. (ed.), *Applied Ethics in Internet Research*, Trondheim, Norway: Programme for Applied Ethics, Norwegian University of Science and Technology: Trondheim, 2003.

Weber, Brenda, *Makeover TV. Selfhood, Citizenship, and Celebrity*, Duke University Press: Durham and London, 2009.

White, M., "Representations or People?", *Internet Research Ethics*, http://www.nyu.edu/projects/nissenbaum/ethics_whi_full.html, 2002.